

Prosedyre for ph.d.-disputasens gang

Ph.d.-forskriften § 8-1, ledd 3

Dersom fakultetet velger å avholde prøveforelesningen i forbindelse med disputas, oppgir bedømmelseskomiteen tema for prøveforelesning og forestår selv bedømmingen. Dersom de to prøvene bedømmes separat, oppnevner fakultetet en egen komité for dette som fastsetter tema for prøveforelesningen. Minst ett av bedømmelseskomiteens medlemmer skal da oppnevnes i forelesningskomiteen.

Normalt ved UiS avholdes hele doktorgradsprøven, det vil si prøveforelesning og det offentlige forsvaret av avhandlingen (disputasen), på samme dag og bedømmes av samme komité. Arrangementet starter da normalt klokken **10:00**.

1. Disputasleder (dekan, prodekan for forskning, instituttleder eller den dekan bemyndiger) presenterer kort doktoranden.
2. **Kl.10:15 - 11:00:** Prøveforelesning over oppgitt emne (**45 minutter**)
3. **Kl.11:00 - 12:00:** Lunsj for doktorand, bedømmelseskomité, dekan, prodekan for forskning, instituttleder, kandidatens veileder(e), rektor og eventuelle andre inviterte. I for- eller etterkant av lunsjen trekker bedømmelseskomiteen seg tilbake for å ta en avgjørelse vedrørende godkjenning av prøveforelesningen. Under lunsjen vil det gis administrativ støtte vedrørende reiseregning og honorar og lignende.
4. Etter lunsj starter selve disputasen.
Eksemplarer av doktorandens avhandling er tilgjengelige i auditoriet fra kl. 12:00.
Når alle tilhørerne har funnet seg en plass, ber sekretæren for doktorgradsutvalget tilhørerne reise seg.
Prosesjon inn i auditoriet i følgende rekkefølge: Disputasleder (disputaslederen bærer nå kappe), opponertene (førsteopponent, andreopponent o.s.v.), administrator for bedømmelseskomiteen og til slutt doktoranden (som også kan bære kappe, om ønskelig).
5. **Kl.12:15:** Disputasleder holder en kort innledning.
Publikum informeres om at alle spørsmål til doktoranden ex auditorio, må meddeles disputasleder på løpet av pausen mellom første og andre opposisjon. Slike bidrag skal være godt forberedt og presist formulert. De skal framlegges innenfor en tidsramme på maksimum 10 minutter.
6. Doktorandens presentasjon:
Doktoranden gjør innledningsvis rede for hensikten med og resultatene fra det vitenskapelige arbeidet. Tilgjengelig tid for dette er maksimalt **20 minutter** etterfulgt av en kort pause (**10 min.**)
7. **Første opposisjon:**
Disputasleder ber førsteopponent og doktorand om å innta podiet.
Førsteopponenten presenterer sin opposisjon – inkludert eventuell respons på, og kommentarer til, doktorandens presentasjon. Deretter følger regulær opposisjon/respons (**1 – 1,5 time**).

8. Etter første opposisjon: **15 minutters pause** (angis nærmere av disputasleder).

9. **Andre opposisjon:**

Disputasleder ber andreopponent og doktorand om å innta podiet.

Disputasleder opplyser om eventuelle ex auditoriale opponenter som har meldt seg i løpet av pausen. Deretter følger regulær opposisjon/respons (**ca. 1 time**).

Etter at andreopponenten har avsluttet, har det/de siste medlemmet/medlemmene av komiteen anledning til å kommentere doktorandens presentasjon av avhandlingen. Deretter følger eventuelle ex auditoriale innspill. Doktoranden må få anledning til å besvare enhver slik opposisjon.

10. Etter at siste opponent har avsluttet og eventuelle ex auditoriale innspill er besvart:

Disputasleder opplyser om videre prosedyre, og går deretter foran bedømmelseskomiteen ut av auditoriet. Nå vil bedømmelseskomiteen komme til enighet om hvorvidt doktorandens arbeid totalt sett imøtekommer kriteriene for godkjenning. Publikum og doktorand blir sittende.

11. Bedømmelseskomiteen kommer tilbake til auditoriet anført av disputasleder. Administrator for komiteen annonserer et endelig vedtak, evt. at komiteen behøver mer tid på avgjørelsen.

12. Disputasleder overrekker blomster. Mens publikum blir sittende, avrunder disputasleder seansen med å opplyse om eventuell mottakelse/uformell sammenkomst etter selve disputasen.

13. Utmarsj: Doktoranden har nå "steget i gradene" og prosesjonen ut av auditoriet har derfor følgende rekkefølge: Disputasleder, doktorand, opponentene (førsteopponent, andreopponent osv.), og til slutt administrator for bedømmelseskomiteen.